

Kracht Weten

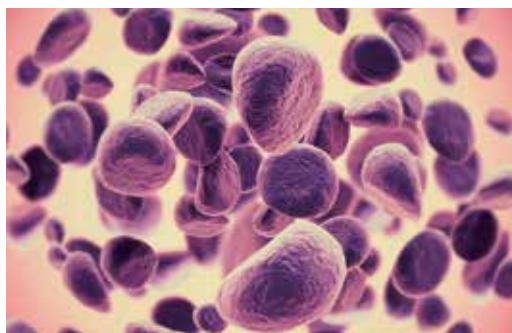
ONTKRACHT

In *Ontkracht* behandelen we fabels en feiten over kanker

Waar of niet waar?

"Iedereen heeft potentiële kankercellen in zich"

Kracht belde met dr. Ed Roos. Hij is celbioloog en was bijna veertig jaar lang onderzoeker aan het Nederlands Kanker Instituut/Antoni van Leeuwenhoek.

Hoe ontstaat een kankercel?

"Kanker ontstaat door een opeenvolging van speciale celdelingen. Bij de eerste celdeling is er nog lang geen sprake van kanker. De cel lijkt dan nog erg op een normale cel en wordt door het lichaam niet als vreemd gezien. Er is een aantal speciale mutaties nodig in één enkele cel om die te veranderen in een kankercel. Dit proces duurt jaren. Iedereen heeft cellen die een of meer van deze mutaties hebben ondergaan. Maar dat zijn dus nog lang geen kankercellen en in de meeste gevallen worden ze dat ook niet. Het is daarom verwarrend om te spreken van potentiële kankercellen."

Wanneer spreken we van kanker?

"Pas als het systeem door een aantal mutaties zo ontregeld raakt dat er meer cellen delen dan dat er doodgaan; er ontstaat dan een ophoping van gemuteerde cellen. Als de cellen zich na verdere mutaties kwaadaardig gaan gedragen door weefsel binnen te dringen of zich door het lichaam te verspreiden, spreken we van kanker."

Wat zijn slapende kankercellen?

"Dat zijn onzichtbare kankercellen die los zijn geraakt van een tumor en zich hebben verspreid in het lichaam. Ze hebben (nog) niet het vermogen om op die plaatsen uit te groeien tot een nieuwe tumor. Zodra ze dat wel doen, spreken we van uitzaaiingen. Slapende kankercellen zijn dus ook geen potentiële maar échte kankercellen." •

Levensverwachting beter voorspellen

"Dokter, hoe lang heb ik nog?" Voor patiënten met een bepaald type hersentumor ('diffuus laaggradig glioom') is het antwoord: "Tussen twee en dertig jaar". Dit type hersentumor kan lange tijd rustig en stabiel zijn, maar van het ene op het andere moment veranderen in een snelgroeïende tumor. De arts kan niet voorspellen hoe de hersentumor zich zal gedragen. Onderzoekers van VUmc hebben nu veranderingen op chromosoomniveau ontdekt, wat op termijn tot een preciezere voorspelling zal leiden. Het onderzoek werd gefinancierd door KWF Kankerbestrijding en STOPHersentumoren.

tinyurl.com/levensverwachtingvoorspellen
kwf.nl/onderzoek

Langere overleving door bestraling

Kleincellig longcarcinoom (SCLC) is een agressieve vorm van longkanker die ongeveer 13 procent van de longtumoren vormt. De meerderheid van de patiënten heeft bij de diagnose al uitzaaiingen in lever, hersenen, botten of andere organen. Door na standaardbehandeling met chemotherapie ook nog longbestraling toe te passen, neemt de tweejaarsoverleving van deze patiënten toe. Dit blijkt uit onderzoek van prof. dr. Ben Slotman, hoogleraar radiotherapie bij VUmc. Aan de studie deden bijna 500 patiënten uit 42 Europese ziekenhuizen mee. De resultaten zijn gepubliceerd in het toonaangevende tijdschrift *The Lancet*.

tinyurl.com/langereoverleving

Minder pijn bij mammografie

Het bedrijf Sigmascreening heeft een product ontwikkeld dat pijn tijdens de mammografie vermindert. Het nieuwe apparaat gaat in plaats van kracht uit van een gemiddelde druk. Dit is minder pijnlijk en dus van groot belang voor borstkankerpatiënten en vrouwen ouder dan vijftig jaar die meedoen aan het bevolkingsonderzoek borstkanker. De mammografie kan door het apparaat bovendien gestandaardiseerd worden doordat elke borst nu met gelijke kracht wordt samengedrukt. Sigmascreening is uit 24 inzendingen verkozen tot beste medisch-technologische innovatie 2014.

sigmascreening.com

WIST U DAT...

... 19.000 mensen jaarlijks kanker krijgen doordat ze roken? Wanneer niemand zou roken zou er 28% minder kanker zijn. Ook goede voeding is belangrijk: 9.500 mensen krijgen jaarlijks kanker, onder andere door te weinig fruit, groente en te veel rood vlees. U kunt zelf uw risico op kanker verkleinen. Kijk op kwf.nl/preventie

